

ע"פ 9006/05/19 - אחמד אבו גודה נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

18 ביוני 2019

ע"פ 9006-05-19 אבו גודה נ' מדינת ישראל

בפני כב' סגן הנשיאה, השופט אליהו ביתן

כב' השופט יעקב פרסקי

כב' השופט יעקב דנינו

אחמד אבו גודה

המערער:

נגד

מדינת ישראל

המשיבה:

פסק דין

המערער הודה כי באחד מימי חודש יוני 2018 הוא התקשר למוקד המשטרה 100 ואמר למוקדנית כי נמאס לו מאחותו נדרה והוא מוכן להרוג אותה ולהיכנס לכלא למשך שנים ארוכות, עוד אמר לה שהוא רוצה שהמשטרה תגיד לאחותו לא להתקשר למשפחתו לעולם ושהוא ממתין לתשובת המשטרה עד השעה שבע בערב.

על יסוד הודאת המערער כאמור, בית המשפט הרשיע את המערער בעבירת איומים, לפי סעיף 192 לחוק העונשין תשל"ז-1977.

הצדדים הסכימו שיתקבל על המערער תסקיר של שירות המבחן. ב"כ המערער ביקש ששירות המבחן יביע עמדתו בשאלת ביטול הרשעת המערער וב"כ התביעה התנגדה לבחינת שאלת ביטול הרשעת המערער.

בתסקיר שירות המבחן על המערער צוין בין היתר שהמערער בן 23 נשוי ואב לילד קטן, בוגר 7 שנות לימוד, ואין לו הרשעות קודמות. תיפקודו במעגלי חייו השונים תקין, אין לו דפוסים עברייניים, והעבירה שעבר קשורה לקושי שלו לווסת את דחפיו ולמצוקה שחש באותה עת. שירות המבחן התייחס למאפייני אישיותו של המערער, להתייחסותו לעבירה, לצער שביטא בנוגע למעשהו, ולכך שההליך המשפטי היווה עבורו גורם מרתיע, והמליץ להטיל עליו 180 שעות של"צ והתחייבות להימנע מעבירה.

התביעה טענה למתחם עונש הולם שבין מאסר על תנאי למספר חודשי מאסר בעבודות שירות וביקשה להטיל על המערער מאסר קצר בעבודות שירות, מאסר על תנאי, פיצוי, והתחייבות להימנע מעבירה.

ההגנה טענה שהגם ששירות המבחן לא התייחס מפורשות לשאלת ביטול הרשעת המערער, יש לראות בתוכן התסקיר כהמלצה לביטול ההרשעה; המערער הגיש בקשה להתנדב למשטרה והרשעתו תפגע באפשרות שבקשתו תיענה בחיוב,

ודי בכך כדי להוות ראיה לפגיעה קונקרטית מהותית בהרשעה על כנה; וביקשה להטיל על המערער שירות לתועלת הציבור.

בית המשפט סקר את נסיבות מעשה המערער וקבע כי הן ברף הנמוך של עבירות האיומים, וסבר שמתחם העונש ההולם למעשה המערער נע בין מאסר על תנאי למספר חודשי מאסר בפועל שניתן לשאת בעבודות שירות. באשר לביטול הרשעת המערער, ציין, כי סוג העבירה שביצע המערער מקשה על ביטול ההרשעה ובנוסף, המערער לא הוכיח שההרשעה תגרום לפגיעה קונקרטית ומוחשית בשיקומו, ובסופו של דבר הותיר את הרשעת המערער על כנה והטיל על המערער 6 חודשי מאסר על תנאי, קנס בסך 2,000 ₪, וביצוע שירות לתועלת הציבור בהיקף של 220 שעות.

מכאן הערעור.

הערעור מופנה נגד אי ביטול הרשעת המערער ונגד היקף שעות השל"צ והקנס שנקבעו למערער.

המערער טוען, בעיקר, שיש לראות באיומים של המערער ככאלה שבוצעו על רקע מצוקה אישית, בנסיבות המצויות על גבול האחריות הפלילית; שהוכחת נזק קונקרטי בהותרת ההרשעה על כנה אינה תנאי בל יעבור לביטול הרשעה ושכל מקום יש לראות ברצון של המערער להתנדב למשטרה כנתון המלמד על פגיעה קונקרטית של ההרשעה; ושבנסיבות הענין ובכללן גילו של המערער, תמימותו, עברו הנקי, ותפקודו החיובי, יש לבטל את הרשעת המערער. באשר לעונש, נטען כי לא היה מקום להטיל על המערער קנס ולא היה מקום לקבוע של"צ בהיקף גדול מזה ששירות המבחן המליץ.

המשיבה טוענת כי החלטת בית המשפט להרשיע את המערער ראויה ואין מקום להתערב בה. היא מפנה להצהרת הצדדים בפני בית המשפט קמא על ההסכמה לתיקון כתב האישום, הודאת המערער והרשעתו בדין. בנוסף, היא מפנה לתסקיר שירות המבחן וטוענת כי ניתן ללמוד ממנו שהמערער איננו מבין את הפסול במעשיו ואינו מוכן להשתלב בטיפול. באשר לעונש, טענה, כי ב"כ המערער הצהיר בבית המשפט קמא כי המערער מוכן לבצע שירות לתועלת הציבור בהיקף גדול מזה שהומלץ על ידי שירות המבחן וכי העונש שהוטל על המערער אינו חמור.

לאחר ששקלנו את מכלול הנתונים והנסיבות הנוגעים לענין באנו למסקנה כי יש לדחות את הערעור על ההרשעה בדין ועל הקנס שהוטל על המערער ולקבל את הערעור בנוגע להיקף השירות לתועלת הציבור שעל המערער לבצע.

באשר לשאלת ביטול ההרשעה - נקודת המוצא לדיון הינה שאדם שנקבע לגביו כי ביצע עבירה, מורשע בדין. זו הדרך לבטא את הפסול שבמעשה; ההרשעה כרוכה בהטלת סטיגמה במורשע, המהווה מרכיב במרכיבי ההרתעה לפרט ולציבור; וכלל זה תורם לאכיפה אחידה ושוויונית.

במקרים מיוחדים וחריגים, כאשר בית המשפט משתכנע כי סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על הרשעה מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים, וכי הפגיעה שתגרם לנאשם בעטייה של ההרשעה היא בלתי מידתית ביחס למעשה העבירה שביצע, ניתן לוותר על ההרשעה. (ע"פ 2083/96 תמר כתב נ' מדינת ישראל. פורסם בנבו. מיום 21.8.97; ע"פ 5985/13 הראל אבן נ' מדינת ישראל. פורסם בנבו. מיום 2.4.14).

מקרה זה איננו נכלל באותם מקרים מיוחדים המצדיקים הימנעות מהרשעה. האיומים שהמערער הפנה בשיחתו עם המוקדנית המשטרתית, חמורים ביותר. בשיחה זו המערער אמר בין היתר -

".. לא רוצה שתתקשר למשפחה שלה בכלל. אם התקשרה, אני מתאבד עליה. לא רוצה אני אהרוג אותה ואני אחתוך לה את הראש".

" אני רוצה להגיד לך משהו, אני אלך אליה לבית, אני נמאס לי ממנה וזהו. אני מוכן להיכנס לא רק 25 23 שנים לפי החוק, אני מוכן להיכנס 50 שנה בגלל להרוג אותה. אני אהרוג אותה. תגידי מה שאני אומר לך. תגידי למשפחה תרשמי, יש לך עט".

"אני רוצה סליחה, אני רוצה היום תשובה. אני לא רוצה להרוג אותה, לערוף לה את הראש. אני רוצה היום תשובה מה היא אומרת".

"אני לא רוצה לחזור להתקשר 100, אני היום רוצה המשטרה תתקשר תיתן לי תשובה וזהו. אני מחכה עד השעה שבע וזהו".

הנה כי כן, המדובר איומים ממשיים, מוגדרים, ברצח, תוך הצבת אולטימטום של מספר שעות.

מעבר לכך, הנסיבות האישיות של המערער, הנטענות כמצדיקות ביטול ההרשעה, אינן כה מיוחדות, ואין בהן כשלעצמן כדי להצדיק את ביטול ההרשעה. רצונו של המערער להתנדב למשטרה אינו מצדיק ביטול ההרשעה. אם מעשה המערער כשלעצמו רלוונטי להחלטת המשטרה לקבל את המערער כמתנדב בשירותיה, אין טעם בהסתרתו מפניה. ואם המעשה כשלעצמו אינו מונע קבלת המערער כמתנדב, מי אמר שהמשטרה תדחה את בקשת המערער להתנדב רק משום שהוא הורשע באותו מעשה. לא הוצגה כל ראיה כי הרשעה כשלעצמה מונעת קבלת מתנדב למשטרה. אדרבא, מדברי התובעת עולה כי אפילו כשהמדובר בשוטרים ממש, כל מקרה נבחן לגופו והרשעה כשלעצמה אינה פוסלת משירות.

באשר להיקף שעות השל"צ - שירות לתועלת הציבור מתבצע במוסדות מסוימים ומחייב, מטבע הדברים, בחינה פרטנית של התאמת הנידון לשירות ושל אפשרות קליטתו ושילובו במקום השירות המסוים. השירות לתועלת הציבור, בכלל, מתואם ומפוקח על ידי שירות המבחן. סעיף 71א(ג) לחוק העונשין קובע, כי בית המשפט לא יתן צו שירות אלא לאחר ששוכנע על פי תסקיר של קצין מבחן שנעשו סידורים על פי תכנית מפורטת שיאפשרו לנידון לעשות את השירות.

כאן, שירות המבחן המליץ להטיל על המערער 180 שעות שירות לתועלת הציבור. יש להניח שהמרכיב של היקף השל"צ מתואם עם מקום השירות. אמנם, ההחלטה על היקף השל"צ נתונה בידי בית המשפט, ואולם, כאשר בית המשפט מוצא לנכון להרחיב את שעות השל"צ שהומלצו על ידי שירות המבחן והוכנה להן תכנית, יש מקום לחזור ולבדוק את הענין עם שירות המבחן ואפילו במישור של בחינת קיומה של האפשרות המעשית להחזיק את הנדון באותה מסגרת לתקופה ארוכה יותר.

בענייננו, היקף השל"צ שהומלץ על ידי שירות המבחן מתאים לנסיבות ובית המשפט לא הסביר בגזר דינו את הצורך בהרחבתו. ואנו סבורים כי במקרה זה לא היה מקום לקבוע היקף של"צ גדול יותר מהמוצע על ידי שירות המבחן.

משכך, אנו מעמידים את השירות לתועלת הציבור שעל המערער לבצע על 180 שעות.

העונש שהוטל על המערער, בכללו, אינו חמור, ואינו רואים עילה להתערב במרכיב נוסף שלו.

סוף דבר, המערער יבצע שירות לתועלת הציבור בהיקף של 180 שעות. יתר הוראת גזר הדין יעמדו בעינן.

מזכירות בית המשפט תעביר את ההחלטה למשרדי שירות המבחן.

ניתן והודע היום ט"ו סיוון
תשע"ט, 18/06/2019 במעמד
הנוכחים.

אליהו ביתן, סגן נשיאה

יעקב פרסקי, שופט

יעקב דנינו, שופט